

HEAKS KIIDETUD
JA KINNITATUD
TLÜ AR nõukogu
09.05.2018. a
otsusega nr 1

TALLINNA ÜLIKOOLI
AKADEEMILINE RAAMATUKOGU

TEGEVUSARUANNE 2017

TEGEVUSKAVA 2018

Tallinn 2018

SISUKORD

Eessõna	3
1. PERSONAL.....	5
2. KOGUDE ARENDUS.....	7
2.1 Kogude täiendamine	7
2.2 Raamatud	8
2.3 Perioodika	8
2.4 Elektrooniline teavik.....	8
2.5 Säilituseksemplar, vahetus ja annetus.....	9
2.6 Baltika ja haruldaste raamatute osakond.....	9
2.7 Väliseesti kirjanduse keskuse kogu	10
2.8 Kataloogimine.....	10
3. KOGUDE HOID JA SÄILITAMINE	12
3.1 Teavikute säilitus- ja hooldustegevus	12
4. RAAMATUKOGU-, BIBLIOGRAAFIA- JA INFOTEENUSED	13
4.1 Raamatukogu kasutajad ja kasutamine	13
4.2 Bibliograafiatöö	15
4.3 Infoteenuste kasutamine.....	15
4.4 Elektrooniliste ressursside kasutamine	17
5. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS.....	18
5.1 Teadustegevus.....	18
5.2 Arendustegevus.....	20
6. TUGITEENUSED	22
6.1 Kommunikatsioon ja turundustegevus.....	22
6.2 Haldusteenistus	24
6.3 Infotehnoloogia teenistus	24
6.4 Digiteerimiskeskus.....	25
LISAD.....	27
TLÜ AR näitarvud	27
LISA 1. TLÜ AR TÖÖTAJATE PUBLIKATSIOONID	34
LISA 2. TLÜ AR TÖÖTAJATE ETTEKANDED JA LOENGUD	35
LISA 3. TLÜ AR TÖÖTAJATE OSAVÖTT TÄIENDKOOLITUSTEST JA ERIALAÜRITUSTEST	37
LISA 4. NÄITUSED.....	42
LISA 5. OSALEMINE ERIALAORGANISATSIOONIDES.....	43

EESSÕNA

Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu (TLÜ AR) on avalikkusele suunatud iseseisvaid ülesandeid täitev Tallinna Ülikooli asutus, mille põhieesmärgiks on koguda, teha kättesaadavaks, digiteerida ja säilitada inforessursse, teadus-, arendus- ja õppetegevuseks vajalikku teavet ning rahvuslikku kultuuripärandit, soodustades eeltooduga teadus-, arendus- ja õppetegevuse arengut ning üldist harituse tõusu.

Esile tõstmist väärivad 2017. aastal tunnustuse saanud kaks raamatukogu töötajat: Kairit Kaur ja Harry Liivrand. Märtsis 2017 andis ajakiri Keel ja Kirjandus üle preemiad 2016. aasta parimate kaastööde eest. Kultuuriloo ja folkloristika valdkonnas pälvis aastapremia teadur Kairit Kauri artikkel „Üks reis, kaks päevikut. Anna Sophie ja Gustav Adolf Stackelbergi Euroopa-reisist 1797–1799“. Tallinna raekoja kodanike saalis anti 19. mail neljale laureaadile üle Kristjan Raua aastapremiad, nende hulgas pälvis tunnustuse Akadeemilise Raamatukogu teaduse- ja kommunikatsiooni peaspetsialist Harry Liivrand.

2017. aasta üks olulisi sündmusi oli 6. oktoobril baltika lugemissaalis toimunud August von Kotzebue tegevusele pühendatud rahvusvaheline teaduskonverents „Kotzebue-kõnelused VI“ (Kotzebue-Gespräch VI). Üritusel esinesid saksa teadlased Conrad Wiedemann, Alexander Košenina ja Nicola Kaminski. Veel esinesid Iveta Leitane Lätist ning Jaan Undusk, Harry Liivrand, Kristel Pappel ja Maris Saagpakk Eestist.

Aprillis avati teadusraamatukogu I korrusel Vanaraamatu Keskuse muuseumituba. Ruumi seintel olevatele riiulitele on välja pandud omaaegse Narva Suurgildi ja Narva linnavalitsuse kogudesse kuulunud raamatud. Klaasvitriinidesse on paigutatud haruldased Eestis trükitud ja eestikeelsed väljaanded ning köitekunstipärlid nii Eestist kui ka mujalt. Lisaks on väljas Tallinna Oleviste raamatukogust pärinevad haruldused ning inkunaablid. Muuseumituba leiab kasutust ka koolituste, samuti raamatukogu tutvustavate ürituste läbiviimisel.

Augustis hakkas tööle kauaoodatud veebipõhine kasutajate registreerimise ja autentimise süsteem (KRAS). See on ELNET Konsortsiumi poolt tellitud, raamatukogude ühistööna valminud ja töötab integreerituna e-kataloogiga ESTER ning raamatukogusüsteemiga Sierra. Süsteem võimaldab raamatukogu kasutajaks

registreerida e-kataloogis ESTER kasutades enese autentimiseks raamatukogukaarti (lugejapiletit), ID-kaarti, mobiil-ID-d või TAAT teenust.

Digiteerimiskeskuses jätkusid jõudsalt digiteerimistööd. 2017. aastal digiteeriti 2 563 800 lehekülge. Tellimustöödena digiteeriti 22 432 lehekülge. 2017. aasta lõpus oli e-teadusraamatukogust ETERAst leitav 2 215 984 lehekülge materjali. ETERA on integreeritud Eesti mäluasutuste elektroonilisi ressursse integreeriva portaaliga E-varamu. E-varamut haldab ELNET Konsortsium ja sinna on integreeritud kokku üle 14,7 miljoni erineva objekti. E-varamu portaal on omakorda liidestatud Euroopa digitaalraamatukoguga Europeana. Digiteerimiskeskus, e-teadusraamatukogu ETERA ja E-varamu loodi Eesti teaduse infrastruktuuride teekaardi objektide hulka kuuluva projekti „Eesti E-varamu ja kogude säilitamine (esimene etapp)“ raames.

Aruandeaastal jätkusid teadusprojektid „Eesti keskaegsete pärgamentfragmentide registreerimine, kirjeldamine ja ühisandmebaasi loomine: Tallinna kogud“, „Eesti võõrkeelse retrospektiivse rahvusbibliograafia koostamine ja toimetamine“ ning „Väliseesti kultuuripärandi säilitamine ja kättesaadavaks tegemine“.

1. PERSONAL

Seisuga 31.12.2017 oli TLÜ Akadeemilise Raamatukogu koosseisus 91 töötajat (80,7 täiskoormust), nendest 59 (51,6 täiskoormust) töötajat olid seotud raamatukogu põhitegevusega.

Alates 1. augustist asus baltika ja vanaraamatute säilitamise osakonna juhataja ametikohale Kaja Tiisel. 1. septembril likvideeriti peavarahoidja ning arendus- ja kommunikatsioonijuhi ametikohad, loodi asedirektori ametikoht.

Septembris lahkus raamatukogust erialareferent Tiina Soopa, kelle teemavaldkonnad jagati teiste referentide vahel. Omavahel liideti infopunkt ja teeninduskeskus, viimase töötajad liideti teenindusosakonnaga. Sügisel liideti teenindusosakonnaga ka Väliseesti kirjanduse keskus. Kaotati siseturvatöötajate ja riiehooldajate töökohad, koondati paberrestauraatori ning töötlusosakonna vanembibliograafi ametikohad.

Raamatukogus läbisid erialase praktika üks digitehnoloogiate instituudi infoteaduste eriala bakalaureuse kolmanda kursuse tudeng ning üks magistriõppe Digital Library Learning tudeng. Lisaks käisid töövarjuna ühenädalasel külaskäigul kolm raamatukoguhoidjat Erasmus+ programmi kaudu: kaks Poolast ja üks Portugalist. Kõikidele praktikantidele ja töövarjudele tutvustati põhjalikult raamatukogutöö erinevaid valdkondi.

Traditsiooniliselt tunnustati 2017. aasta silmapaistvamaid kolleege. Parim uustulnuk oli kantselei asjaajamisjuht-juhiabi **Aire Seppam** oma töökuse ning meeskonda kiirelt sulandumise eest. Raamatukogu silmapaistva esindamise eest eesliinil ülikoolis said tunnustatud **õpikeskuse teenindajad ja referendid** aasta meeskonna tiitliga. Aasta arendaja oli IT teenistuse infosüsteemide peaspetsialist **Riina Felding** KRAS käivitamise eest. Parima teenindaja tiitli sai teenindusosakonna saalivanem **Mari-Liis Reemet** oskuslikult ning tulemuslikult jagatud RVLi ja lugemissaali töö eest.

Aasta tegijad olid kantselei teaduse ja kommunikatsiooni peaspetsialist **Harry Liivrand** raamatukogu tavapärase kuvandi rikastamise eest, baltika ja vanaraamatute säilitamise osakonna köitja **Ene Tammer** professionaalse ning kiire töö eest, erialainfo ja komplekteerimise osakonna peaspetsialist **Elo Lindström** silmapaistvate tulemuste eest säilituseksemplaride vastuvõtmise korraldamisel ja mahukas komplekteerimistöös, IT teenistuse peaspetsialist **Raino Orav** tulemusrikka töö ja

kolleegidesse positiivse abivalmidusega suhtumise eest, haldusteenistuse tehnik **Oleg Karoman** kiire ja tulemusliku töö eest.

Märtsis andis ajakiri Keel ja Kirjandus üle preemiad 2016. aasta parimate kaastööde eest, kultuuriloo ja folkloristika valdkonnas pälvis aastapremia Akadeemilise Raamatukogu teaduri **Kairit Kauri** artikkel „Üks reis, kaks päevikut. Anna Sophie ja Gustav Adolf Stackelbergi Euroopa-reisist 1797–1799“. Tallinna raekoja kodanike saalis anti 19. mail neljale laureaadile üle Kristjan Raua aastapreemiad, nende hulgas pälvis tunnustuse Akadeemilise Raamatukogu teaduse- ja kommunikatsiooni peaspetsialist **Harry Liivrand**.

2. KOGUDE ARENDUS

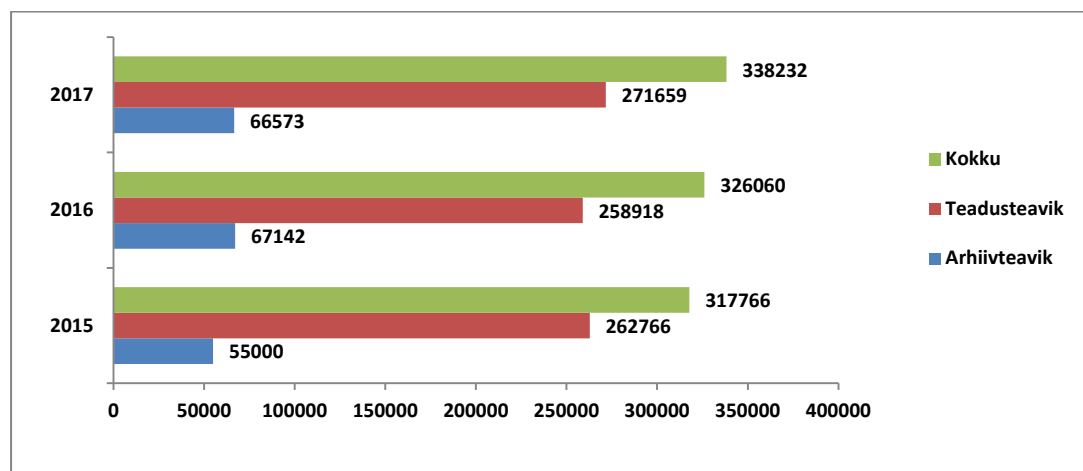
Seisuga 31.12.2017 sisaldasid raamatukogu kasutuskogud kokku 2 630 873 eksemplari. Aasta jooksul lisandus kokku 12 880 eksemplari teavikuid, millest 12 691 olid paberkandjal, sh raamatuid 10 172 ja jadaväljaandeid 2064.

Elektronkataloogis ESTER on kirjeldatud 1 110 470 Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu teavikut.

Seoses muudatustega Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledži töös, kustutati aasta teises pooles ESTER kataloogist kolledži raamatukogule kuulunud teavikud. Kogu täienes aga mitme väärtusliku raamatuannetuse abil – Haljand Udami raamatukogu ja Petro Lõganetsi kogutud teoste sari jne.

2.1 Kogude täiendamine

2017. aastal eraldas Haridus- ja Teadusministeerium raamatukogule 338 232 eurot teavikute ostmiseks, millest 271 659 eurot teadusteavikute ja 66 573 eurot arhiivteavikute soetamiseks.

Haridus- ja Teadusministeeriumi rahaeraldised teavikute ostudeks (tuh. eurot) 2015–2017

Teadusteavikute komplekteerimine

Teadusteavikute komplekteerimissumma kulutati vastavalt valdkondadele järgmiselt:

Loodusteadused	12%	32 994 eurot
Humanitaarteadused	29%	79 944 eurot
Sotsiaalteadused	32%	85 899 eurot
Muud teavikud	27%	72 820 eurot
KOKKU	100%	271 657 eurot

Sellest e-ressurss 71% 191 916 eurot

Arhiivteavikute komplekteerimine

Arhiivteavikute komplekteerimissumma kulutati 2017. aastal alljärgnevalt:

Eesti raamat	37%	18 171 eurot
Eesti perioodika	31%	15 281 eurot
Baltika	26%	13 077 eurot
Muud	30%	20 044 eurot
KOKKU	100%	66 573 eurot

76,5% aasta jooksul ostetud teavikutest jäi teadusraamatukokku, õpikeskusesse saadeti 16,6% ning Filmi- ja Meediaraamatukokku 6,9% teavikutest.

2.2 Raamatud

2017. aasta jooksul saabus raamatukokku erinevatel viisidel (ostud, annetused, vahetuse teel jm) 10 172 raamatut, kõige enam eestikeelseid, millele järgnesid inglisis-, vene-, saksa- ja prantsuskeelsed teavikud.

Teavikuid soetati ligi 50 erinevalt vahendajalt, kõige enam kasutati järgnevate ettevõtete teenuseid: OÜ Raamatukauplus Krisostomus ja Rahva Raamat (raamatud), KE Ajakirjanduse OÜ ja internetipood Amazon (perioodika). Venekeelset kirjandust telliti peamiselt OÜ Raamatukauplus Krisostomus kaudu.

2.3 Perioodika

2017. aastal vähendati oluliselt perioodika tellimismahte. Perioodilisi väljaandeid soetati 74 697,32 euro eest, millest arhiivperioodikale kulus 15 280,65 eurot ning võõrkeelsele teadusperioodikale 59 416,67 eurot. Iga-aastaselt kasvab elektrooniliste teadusajakirjade osakaal.

2.4 Elektrooniline teavik

Aruandeaastal osteti e-ressursse 191 916 euro eest (2016. aastal 131 851 eurot). Andmebaasiga kaasaskäivad kohustuslikud ajakirjad makstakse koos andmebaasiga.

Raamatukogu kaudu on võimaldatud juurdepääs rohkem kui 55 500 e-ajakirjale ja e-referaadile, 160 000 e-raamatule ja 250 e-ajalehele. Aasta jooksul oli testkasutusel

seitse andmebaasi: HeinOnline, Westlaw, Proquest Criminal Justice, Proquest Newsstream, Proquest Research Library, Ebsco Arabic e-book collection, Ebsco Arabic e-journals collection. Testkasutuses olnud andmebaasidest osteti 2018. aastaks ligipäas andmebaasile HeinOnline, alates teisest kasutusaastast tasub andmebaasi tellimisest poole TLÜ ühiskonnateaduste instituut.

Proquest E-book Central (end. Ebrary) platvormil on kättesaadav 146 640 e-raamatut, andmebaasist laeti raamatuid aasta jooksul alla 129 337 korral. EBSCO e-raamatute andmebaasi kaudu on ligipäas üle 3500 teavikule.

2017. aasta lõpuks oli raamatukogus juurdepäas kokku 62 litsentsandmebaasile, millest 48 on e-ajakirjade täistekst- või referaatandmebaasid. Eestis ilmunud e-teavikutest on raamatukogu kasutuses Äripäeva käsiraamatute täistekstandmebaas, TEA kirjastuse entsüklopeediad ning ajakiri Juridica koos arhiiviga (1993–2016).

2.5 Säilituseksemplar, vahetus ja annetus

Säilituseksemplare saadi 2017. aastal 8326 teavikut, nende hulgas 3827 raamatut, 354 eksemplari ajakirju, 400 eksemplari ajalehti, 275 jätkväljaannet ja 3083 pisitrukist.

Aastal 2017 saabus raamatukokku vahetuse teel 286 eksemplari teavikuid 41-lt partnerilt, sh 61 eksemplari jätkväljaandeid, 216 raamatut, 9 nimetust ajakirju. Kokku on vahetuspartnereid 68, kõige suurem osa välisvahetuse teel saadavast kirjandusest saabus Soomest, Saksamaalt ning Ameerika Ühendriikidest.

Vahetuspartneritele saadeti kokku 60 eri nimetust (184 eksemplari) teavikuid: 2 nimetust ajalehte, 14 nimetust ajakirju, 13 nimetust jätkväljaandeid ja 17 nimetust raamatuid.

2017. aastal võeti annetustena arvele 2708 eksemplari, sh 2370 raamatut, 122 jätkväljannet, 126 ajakirja ning 39 auvist. Kõige töömahukamaks kujunes eesti orientalisti ja esseisti Haljand Udamile kuulunud raamatute vastuvõtmine, aasta lõpuks oli arvele võetud 1610 eksemplari (1500 nimetust).

2.6 Baltika ja haruldaste raamatute osakond

2017. aastal lisandus baltika kogusse kokku 936 eksemplari, millest põhiline osa, 900 eksemplari pärines varukogust. 36 eksemplari lisandus muudest allikatest, sh ostudena 9 eksemplari. Juurdesoetatud kirjandusest oli raamatuid 769, perioodikat 57 ja jätkväljaandeid 100 eksemplari.

Varukogust võeti baltika kogusse seni puuduvaid eksemplare halduse ja ökonomika vallast ehk trükiseid siinse piirkonna põllumajandusest ning kohalikust rüütelkonnast. Lisandus arvukalt väikeseid ja õhukesti, kuid sisult olulisi materjale erinevatelt elualadelt: protokollid, otsused, selgitused, seadused, aruanded, statuudid, taotlused, tellimused, reeglid, programmid jne.

Veekahjustustega trükiste hulgas leidis ka väga vanu raamatuid, mis tehti lugejatele taas kättesaadavad, sealhulgas Matthäus Dresseri 1594. aastal Leipzgis trükitud [*Millenarius Sextus isagoges historicae Matthaei Dresseri, complectens res praecipuas, maximeque memorabiles in Ecclesia & Politia, ab Othone III. usque ad annum 1591. Add. est Oratio...*] ja Paul Hay Du Chastelet teos *Traitté de la politique de France* (Köln, 1677). Varukogust lisandus mitu trükist, mis sisaldasid August von Kotzebue vappeksliibrist (vappkleebist) ning nende olulisus seisnebki asjaolus, et teosed on kunagi kuulunud A. v. Kotzebuele. Baltikasse kuulub jätkuvalt Eesti ja Baltiriikide suurim A. v. Kotzebue teoste kogu, mida täiendatakse ka edaspidi.

2.7 Väliseesti kirjanduse keskuse kogu

Väliseesti kirjanduse keskuses täiendati kogusid peamiselt annetuste teel. Järelkomplekteeriti ajalehe *Stockholms Tidningen* 1945. ja 1946. aasta numbreid. Raamatukogusüsteemis Sierra registreeriti 7 nimetust (245 numbrit) ajalehti ning 16 nimetust (36 numbrit) ajakirju, neile tehti eksemplarikirjed. Lisaks korrastati nii separaatide kogu (10 408 separaati) kui ka pisi-trükiste kogu.

2.8 Kataloogimine

Esmajärjekorras kataloogitakse uued teavikud, siis toimub rekataloogimine. Uusi nimetuskirjeid koostati 3077, rekataloogimise käigus lisandus 5129 nimetust. Elektronkataloogi lisandus kokku 13 716 eksemplarikirjet, parandati 6472 kirjet.

Aruandeaastal jätkati väliseesti separaatide kataloogimisega. Jätkati Tartu baasis sisestatud andmete kontrollimist Tallinna omadega, tegeldi kirjete kokku tõstmise ja toimetamisega; aasta jooksul toimetati 8465 bibliokirjet.

Aasta jooksul süstematiseeriti ja märksõnastati (sh parandati) kokku 13 380 teavikut: eestikeelseid teavikuid 4280 ja võõrkeelseid 9100. Kevadel lõpetati endise meditsiiniraamatukogu kogude liigitamine ja märksõnastamine.

2018. AASTAL KAVANDATAKSE

- Arendada kogude kujundamise poliitikat vastavalt ülikooli vajadustele ja vastutusvaldkondadele;
- kasutada raamatukogu statistikat kogude kujundamise protsessis;
- jätkata säilituseksemplaride komplekteerimist;
- alustada TLÜ humanitaarteaduste instituudi semiootikavaramu teavikute kataloogimist Sierrasse/ESTERisse;
- jätkata nimetuskirjete toimetamist ja kokkutõstmist Sierras;
- jätkata pisi- ja väikeseltekste kogu rekataloogimist;
- jätkata Väliseesti kirjanduse keskuse searaatide kataloogimist;
- jätkata hoidlas eestikeelsete perioodikaväljaannete kontrollimist vastavalt andmebaasis oleva infoga;
- koostöös hoidla töötajatega jätkata võõrkeelsete ja venekeelsete perioodiliste väljaannete kohaviitade ühtlustamist ning teavikute ümbertõstmist.

3. KOGUDE HOID JA SÄILITAMINE

Kustutamisel lähtutakse eelkõige sellest, kas teavik on aegunud, kas on tegemist meie ülikoolile mitteprofiilse teosega, kas raamat on katkine, kui suur on kasutatavus, kui palju on kordustrukke ning kus raamat on välja antud. 2017. aastal kustutati 12 898 arvestusüksust, sh 2688 raamatut põhikogust, 1163 mikrofilmi ja 681 aastakäiku ajalehti, millest osa väljaandeid saadeti Eesti Hoiuraamatukogule. Suure osa kustutamistest moodustasid Rakvere Kolledži teavikud.

Teadusraamatukogu avakogus oli aastalõpu seisuga 63 147 eksemplari, õpikeskuses 44 168 eksemplari, raamatukogu avakogud koos filiaaliga sisaldasid kokku 152 665 eksemplari.

3.1 Teavikute säilitus- ja hooldustegevus

2017. aastal restaureeriti 2 raamatut ja 477 lehte, konserveeriti 3449 lehte. Konserveeritud ja restaureeritud köidetele valmistati 1354 ümbri ja karpi. Puhastati leht-lehelt 2153 köidet, desinfitseeriti 3 köidet, 52 korral mõõdeti hoidlate mikrokliimat.

Kõideti 661 eksemplari, Väliseesti kirjanduse keskusest saadeti köitmisele 16 teavikut, õpikeskusest ja filiaalidest 11 teavikut. Kõikide aruandeaastal saabunud väliseesti ajalehtede täiskomplektide säilitamiseks valmistati spetsiaalsed mapid.

2018. AASTAL KAVANDATAKSE

- Jätkata aegunud teavikute ja dublettide kustutamist ning Hoiuraamatukokku saatmist;
- jätkata hoidlates teavikute ümbertõstmist;
- jätkata hoidlate mikrokliima monitoorimist;
- jätkata köidete parandamist ning kultuurilooliselt oluliste fondide trükiste konserveerimist ja restaureerimist.

4. RAAMATUKOGU-, BIBLIOGRAAFIA- JA INFOTEENUSED

Raamatukogus suvel alustatud fuajee ümberkorraldustööde raames muudeti infopunkti asukohta. Septembris liideti Väliseesti kirjanduse keskus teenindusosakonnaga, jätkub töö väliseesti kogu täiendamise ning andmebaasi VEART sisestatud kirjete parandamise ja täiendamisega. Suvel vastu võetud kasutuseeskirja uuendused võimaldavad nüüdsest kõigil gümnaasiumiõpilastel lugejaks registreeruda. Augustis käivitus kasutajate veebipõhine kasutajate registreerimise ja autentimise süsteemi tarkvara (KRAS).

4.1 Raamatukogu kasutajad ja kasutamine

31.12.2017 seisuga oli teadusraamatukogu lugejaandmebaasis 43 428 lugejat. Tallinna Ülikoolist oli registreeritud 20 572 lugejat (47,4%), enamus nendest olid üliõpilased, magistrandid ja doktorandid (93,5%). TLÜ õppejõude oli 605 ja ülikooli töötajaid 724.

Teistest kõrgkoolidest oli registreeritud üliõpilasi, magistrante ja doktorante 8461 (19,5% lugejatest), sh Tartu Ülikoolist 2234, Tallinna Tehnikaülikoolist 1710, Eesti Kunstiakadeemiast 821. Kogu lugejaskonnast moodustasid üliõpilased, magistrandid, doktorandid 64% (27 789 lugejat).

2017. aastal registreeriti teadusraamatukogus 3117 uut lugejat, kelle hulgas oli:

- üliõpilasi (sh magistrante ja doktorante) 2074 (66,5%);
- spetsialiste 639 (20,5%);
- õpilasi 205 (6,6%);
- teadlasi 8 (0,3%);
- teisi lugejaid 191 (6,1%).

Jrk-nr	Näitaja	2015	2016	2017
1	Lugejaid aruandeaastal	45992	44664	43428
	s-h. üliõpilasi	29816	28958	27789
	s-h. TLÜ üliõpilasi	20010	19712	19243
2	Aktiivseid lugejaid aruandeaastal	12392	11926	11252
	s-h. üliõpilasi	8273	7996	7141
	s-h. TLÜ üliõpilasi	6361	6284	5557
3	Aasta jooksul registreeritud uusi lugejaid	3586	2995	3117
	s-h. üliõpilasi	2615	2053	2074
	s-h. TLÜ üliõpilasi	1839	1446*	1450

Lugejate arv 2015–2017

* 2016. aasta uute lugejate arv parandatud õigeks.

TLÜ liikmete hulgast registreeriti uusi lugejaid 1485, neist õppureid 1450, kes moodustasid 46,5% uutest lugejatest. TLÜ üliõpilaste osakaal kõigist kõrgkoolis õppijatest oli 69,9%. Teiste kõrgkoolide tudengid moodustasid 30,1% uute registreerunud üliõpilaste hulgast. Õpilaste osatähtsus uute lugejate hulgas vähenes, moodustades 6,6%. Veebis registreerujate hulgas oli TLÜ üliõpilasi 832 (68,2%), õppejõude 3 ja TLÜ töötajaid 10.

Raamatukogusüsteemi Sierra statistika järgi oli 2017. aastal teadusraamatukogus 11 252 aktiivset lugejat. 64% (7141 lugejat) raamatukogu aktiivsetest kasutajatest moodustasid üliõpilased, nendest omakorda 77,8% (5557 lugejat) olid Tallinna Ülikoolist. Aktiivsete lugejate hulgas oli TLÜ liikmeid 54,4% ehk 6 125 lugejat, sh õppejõude 304 ja töötajaid 264. Enamus aktiivsetest lugejatest olid sotsiaalteaduste (44% ehk 4948 lugejat) ja humanitaarteaduste valdkondadest (37% ehk 4155 lugejat), loodusteaduste valdkonna lugejad moodustasid 7% (775 lugejat) ning rakendusteaduste ala inimeste osakaal oli 6% (645 lugejat) aktiivsest lugejaskonnast.

Raamatukogu erinevaid teeninduspunkte külastati 2017. aastal 218 312 korda (2016. a 209 638 korda), millest teadusraamatukogus registreeriti 98 110 külastust. ID kaardiga külastati õpisaali ja öösaali kokku 7266 korral. Virtuaalkülastusi oli 152 508, nendest mobiililt 9171 ning tahvelarvutilt 2035.

Aasta jooksul vormistati 181 484 laenutust, sellest avariilulaenutusi oli 73 946. Lugejate ja laenutuste arvude langus on kindlasti seotud ülikoolis õppivate üliõpilaste vähenemisega, samuti on oma mõju filiaalide sulgemisel. Laenutusaktiivsusest esikohal olid üliõpilased, kelle laenutused moodustasid 51,6% laenutuste koguarvust; üliõpilastest omakorda kõige aktiivsemad laenajad olid TLÜ üliõpilased (76,4%).

Teadusraamatukogu avakogu raamatutest kasutati aasta jooksul 9613 eksemplari 29 789 korda. Õpikeskuse raamatutest (sh ainepaketid) kasutati aruandeaasta jooksul 8502 eksemplari 21 985 korda. Avakogu perioodikast kasutati teadusraamatukogus aasta jooksul 1982 aastakäiku, õpikeskusesse tellitud eestikeelsest perioodikast kasutati aasta jooksul 416 aastakäiku.

4.2 Bibliograafiatöö

Töötlusosakonnas koostati 2032 bibliograafiakirjet (2016. aastal 6186 kirjet). Jätkati Biblioserverist konverteeritud ISE kirjete ühtlustamist ja parandamist.

Aruandeaastal bibliografeeriti 130 nimetust ajakirju ja jätkväljaandeid ning 23 nimetust ajalehti. Lisaks jätkati Tallinna Ülikooli ja TLÜ Akadeemilise Raamatukogu väljaannete ning looduse ja hariduse teemat käsitlevate Eestis ilmuvate kogumike bibliografeerimist.

Seisuga 31.12.2017 oli Eesti artiklite andmebaasis ISE 191 886 TLÜ AR töötlusosakonna poolt sisestatud bibliokirjet ja 242 normikirjet. Töötlusosakond haldab järgmisi ISE teemabaase:

- hariduse teemabaasi sisestati töötlusosakonna töötajate poolt 1198 kirjet;
- loodus- ja täppisteaduste teemabaasi sisestati 202 kirjet;
- TLÜ institutsionaalsesse andmebaasi sisestati 768 kirjet.

4.3 Infoteenuste kasutamine

2017. aastal esitas 98 lugejat 216 tellimust raamatukogudevahelise laenutuse (RVL) kasutamiseks. Tellijatest oli 51% (50) seotud Tallinna Ülikooliga, neist 68% olid õppurid ja 28% (13) õppejõud. 203 tellimust saadeti täitmiseks teistele raamatukogudele, saadi 168 originaali ja 34 koopiat. Eesti raamatukogudest saadi enim teavikuid Tartu Ülikooli Raamatukogult, põhilised välispartnerid olid Soomest, Taanist ja Saksamaalt. Teistelt raamatukogudelt saabus teadusraamatukokku 440 tellimust (2016. a 369 tellimust). Raamatukogus leiduvaid teavikuid soovisid 67 raamatukogu, neist 2 välismaalt. Aasta jooksul saadeti abonentidele elektroonilisi koopiaid mahus 688 lehekülge.

Aruandeaasta jooksul korraldas teenindusosakond 26 uudiskirjanduse näitust, kus eksponeeriti kokku 4519 teavikut (2016. a 7091 teavikut). Eestikeelsete teavikute

osakaal moodustas 59%. Jätkuvalt oli humanitaarteaduste valdkonna kirjandusel märgatavalt suurem osakaal võrreldes sotsiaalteadustega (vastavalt 52,7% ja 31,1%), rakendusteaduslikku kirjandust oli näitustel eksponeeritud 10,5% ning loodusteadusliku kirjanduse moodustas vaid 5,7%.

2017. aastal vastati raamatukogu erinevates teeninduspunktides kokku 20 594 päringule, millest 518 esitati elektrooniliselt. Vastatud päringutest 13 563 olid leidumuspäringud, 3092 teema- ja 1775 faktipäringud.

Erialareferentide poolt viidi individuaalkonsultatsioone läbi 63 korral kogukestusega 46 tundi. Referendid viisid läbi 106 koolitust (neist 39 inglise keeles), kus osales 2520 inimest ning koolituste kogukestus oli 104 tundi. Koolituste põhirõhk on suunatud üliõpilaste infokirjaoskuse arendamisele, tutvustatakse elektronkataloogi ESTER, andmebaase ja viitehaldustarkvarasid. Aasta jooksul toimus 40 õpikeskuse tutvustust (sh 31 inglisi- ja 2 venekeelset).

Teadusraamatukogus viidi õppeaasta alguses läbi 9 majatutvustust (sh 2 venekeelset) TLÜ esmakursuslastele, referendid viisid läbi 15 tutvustust välistudengitele. Nii Tallinna Reaalkooli gümnasistidele kui ka Tallinna Inglise Kolledži IB (International Baccalaureate) õppesuuna õpilastele toimus kaks majatutvustust, Eesti Rahvusvahelise Kooli ja Audentese erakooli õpilastele 1 ringkäik. Raamatukogu tutvustus tehakse alati kõikidele praktikantidele ja baltika stipendiaatidele, lisaks lühivisiitidel olevatele raamatukogunduse kolleegidele ning Erasmus+ töövarjudele.

Raamatukogu referentide pakutav infootsingu koolitus on jätkuvalt integreeritud TLÜ ühiskonnateaduste instituudi ja haridusteaduste instituudi õppeainetesse „Õppimine kõrgkoolis“. TLÜ teadusnädala raames viisid referendid läbi töötoa teadusinfo kasutamise eetikast, kus räägiti plagiaadist ja teadusandmete eetilisest kasutamisest. Osaleti haridusteaduste instituudi kursuse „Uurimistöö alused“ ning humanitaarteaduste instituudi kursuse „Lingvistika seminar“ läbiviimisel. Koostöös TLÜ teadusosakonnaga toimus seminar „Avatud teadus“, kus tutvustati avatud publitseerimise ning avatud teadusandmetega seotud küsimusi.

Valmis referentide poolt loodud neljaosaline videoloengute sari „Sissejuhatus infootsingusse“, mille nii eesti- kui ka ingliskeelsed versioonid on kättesaadavad raamatukogu veebilehelt. Koostöös Tallinna Tehnikaülikooli raamatukoguga valmis juhend/koolitus „Teadusandmete haldamine“.

4.4 Elektrooniliste ressursside kasutamine

2017. aastal sooritati andmebaasides otsingut 334 294* korda. Seansside arv elektroonilistes andmebaasides oli 327 273 (2016. a 321 638*). Andmebaaside kasutus täistekstide allalaadimise osas on suurenenud: täistekste laaditi alla 293 559 (2016. a 287 952*) korral, sisukokkuvõtteid aga 109 830 korral (2016. a 124 393*).

Raamatukogu originaalandmebaasidest kasutati digitaalraamatukogu ETERA 2017. aastal 65 864 korral (2016. a 40 306). ISE andmebaasis olevaid raamatukogu teemabaase on kasutatud 5510 korral. Rohkelt kasutatakse ka Väliseesti kirjanduse keskuse koostatud andmebaase, väga palju otsinguid sooritatakse välismaalt.

2018. AASTAL KAVANDATAKSE

- Võtta kasutusele RFID inventuuriskanner;
- rakendada lugejate autentimist raamatukogu arvutisüsteemi sisenemisel;
- organiseerida töötajate täiendkoolitusi;
- võtta kasutusele laenutuskapp;
- alustada inventuuride läbiviimist õpikeskuses, teadusraamatukogu avakogudes ja hoidlates;
- jätkata Baltika kogu liigitamist ja märksõnastamist (IX liik ja I liigi suureformaadilised raamatud);
- korraldada referentide päev mais 2018 (osalevad TLÜ, TTÜ ja TÜ erialareferendid);
- koostada juhend ja töötada välja tugisüsteem ülikooli töötajatele seoses plagiaaditarkvara URKUND kasutuselevõttuga.

* Sisseostetud andmebaaside statistika võtmise meetod uuenes ning sellest tulenevalt on muudetud ka eelnevate aastate arvud.

5. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS

Raamatukogu teadus- ja arendustegevus on seotud nii raamatukogu kultuurilooliste kogude (baltika ja väliseesti kogud) uurimise kui ka e-teadusraamatukogu ETERA arendamisega.

5.1 Teadustegevus

Baltika ja vanaraamatute säilitamise osakonnas töötas 2017. aastal kaks teadurit. Teadur **Kairit Kaur** uurib maailmakirjanduse, esialgu ingliskeelse kirjanduse jõudmist Eestisse läbi baltisakslaste. Ta on koostanud ülevaate Baltika kogu XII liigist (ilukirjandus: luule ja draama), edaspidi uurib liigis XI (ilukirjandus ja kirjandusteadus: proosa) olevat inglise kirjandust, samuti baltisaksa inglise-retseptsiooni baltisaksa ajakirjanduses. Nooremteadur **Kaspar Kolk** tegeleb Eesti keskaegsete pärgamentfragmentide registreerimise, kirjeldamise ja ühisandmebaasi loomisega, mis on seotud ka vastava Eesti keele ja kultuurimälu projektiga. Kolk tegeleb ka kultuuriloolise baltika kogu kõige vanema osa ehk Oleviste raamatukogu koosseisu ja päritolu uurimise ning kirjeldamisega.

2017. aasta suvel avati neljandat korda välisuurijatele suunatud konkurss Tallinna Ülikooli baltika stipendiumile, kuhu laekus 10 stipendiumitaotlust. Taotluste hulgast valiti välja kolm stipendiaati, igaüks vastavalt kolmekuulise stipendiumiga:

- PhD Valentina Spune (Riia/Köln) – „Aristotellism ja teadusliku mõtte areng Baltimaades (1500–1800)“;
- PhD Denise von Weymarn-Goldschmidt (Basel) – „Surmakuulutused nädalalehes „Revalsche Wöchentliche Nachrichten“ (1772–1852)“;
- PhD Dorothee Goetze (Bonn) – „Saaremaa ja Hiiumaa reisikirjeldused 18. sajandil“.

Stipendiumite andmine välisuurijatele on osutunud õnnestunuks, kuna see rikastab nii kohalikku teadusmaastikku kui ka populariseerib siinset baltika kogu. Kõikide stipendiaatidega püsib raamatukogul tihe kontakt. Alates 2017. aastast koordineerib baltika stipendiumi projekti teaduse ja kommunikatsiooni peaspetsialist **Harry Liivrand**.

6. oktoobril toimus baltika lugemissaalis August von Kotzebue tegevusele pühendatud rahvusvaheline teaduskonverents „Kotzebue-kõnelused VI“ (*Kotzebue-Gespräch VI*). Üritusel esinesid saksa teadlased Conrad Wiedemann, Alexander Košenina ja Nicola

Kaminski, Lätist Iveta Leitane ning eesti teadlased Jaan Undusk, Harry Liivrand, Kristel Pappel, Maris Saagpakk. Ettekande pidas ka Kotzebuede perekonna esindaja Alexander von Kotzebue. Sündmusel esitleti kogumikku „August von Kotzebue. Ein streitbarer und umstrittener Autor“, koostanud ja toimetanud Alexander Košenina, Harry Liivrand, Kristel Pappel; väljaanne ilmus Berliin-Brandenburgi Teaduste Akadeemia sarjas „Berliner Klassik“, köide 25. Konverents jätkus järgneval päeval Kõue mõisas.

2017. aastal jätkusid vanaraamatu keskuse egiidi all populaarteaduslikud üritustesarjad „Urija baltika lugemissaalis“ ja „Baltika kogude tutvustus“. Aasta jooksul viidi läbi 3 loengupäeva. Baltika kogusid tutvustasid säilitamise peaspetsialist Rene Haljasmäe (ülevaade kõiteuunikumidest) ning teaduse ja kommunikatsiooni peaspetsialist Harry Liivrand (fotokogu ning raamatukogu kalender „Tallinna noored korstnapühkijad“). Loengusarja „Urija baltika lugemissaalis“ raames tegid baltika stipendiaadid ettekanded enda uurimistulemustest: aprillis tegi PhD Dominik Gutmeyr (Austria) ettekande „Etnograafilis-antropoloogiline fotograafia. Vene vaade Kaukasusele“, detsembris rääkis PhD Iveta Leitane (Läti) Liivimaa koolide ja ülikoolide rollist judaismialaste teadmiste vahendamisel ning PhD Michele Vangi tutvustas Daniel Chodowiecki 18.–19. sajandi vahetuse graafilisi materjale.

Vanaraamatu spetsialisti **Heli Vahingu** juhtimisel tegeles Susanna Murel SA-st Virumaa Muuseumid Palmse mõisa ehk von Pahlenite raamatukogu korrastamise ja süstematiseerimisega. Projekt jõudis 2017. aastal lõpule, Pahlenite kogusse kuulunud 2708 trükist toimetati Palmsesse.

Väliseesti kirjanduse keskusele eraldati Haridus- ja Teadusministeeriumi Rahvuskaaslaste programmist 12 000 eurot projektile „Väliseesti kultuuripärandi säilitamine ja kättesaadavaks tegemine“. Lisaraha võimaldas bibliograferida väliseesti perioodika artikleid andmebaasi ISE, digiteerida väliseesti teadlaste separaatide kogu ning alustada väliseesti keskuse raamatuvara digiteerimist.

Baltika ja vanaraamatute säilitamise osakonnas jätkati tööd projektiga „Eesti keskaegsete pärgamentfragmentide registreerimine, kirjeldamine ja ühisandmebaasi loomine: Tallinna kogud“ (vastutav täitja Rene Haljasmäe, täitja Kaspar Kolk).

Eesti Retrospektiivse Rahvusbibliograafia Keskus jätkas tööd programmi Eesti keel ja kultuurimälu II (2013–2018) projektiga „Eesti võõrkeelse retrospektiivse rahvusbibliograafia koostamine ja toimetamine“ (vastutav täitja Tiiu Reimo). Eesti

võrkeelsesel retrospektiivsel rahvusbibliograafial on oluline panus Eesti teadus- ja raamatuloo uurimisse ja kaardistamisse.

5.2 Arendustegevus

Augustis hakkas tööle kasutajate veebipõhine kasutajate registreerimise ja autentimise süsteemi tarkvara (KRAS), mis on ELNET Konsortsiumi poolt tellitud e-kataloog ESTER ja raamatukogusüsteemiga Sierra integreeritud tarkvaraga. Süsteem võimaldab e-kataloogis ESTER osalevate raamatukogude kasutajaks registreerida ning e-kataloogis kasutaja tuvastamist nõudvate teenuste kasutamisel ennast autentida, kasutades selleks raamatukogukaarti (lugejapiletit), ID-kaarti, mobiil-ID-d või TAAT teenust. Ajavahemikul 10.08–31.12.2017 registreeris end veebipõhiselt TLÜ Akadeemilise Raamatukogu kasutajaks 1220 inimest, mis on sama perioodi kõikidest uutest lugejatest 62%. Veebis registreerumisel kasutati enda tuvastamiseks ID-kaarti 871 korral ja mobiil-ID 349 korral.

Raamatukogu arendustegevus on eeskätt seotud e-teadusraamatukogu ETERA (www.etera.ee) arendamise ja täiendamisega. Eesti teaduse infrastruktuuride teekaardi objektide hulka kuuluva projekti „Eesti E-varamu ja kogude säilitamine (esimene etapp)“ raames loodud digiteerimiskeskuses jätkusid arendustööd tarkvaradega ning täiustati digiteerimise tööprotsesse. Mõlemad suured skannerid läbisid hoolduse, täiendati riistvara ning uuendati digiteerimistarkvara.

2017. aastal jätkus baltika osakonna koostööprojekt Eesti Kunstimuuseumiga, et valmistada ette Eesti Vabariigi 2018. aastal tähistatavale 100. aastapäevale pühendatud näitust „Eesti lugu/lood pildis“, mis toimub KUMUs. Näitusel eksponeeritakse valikut vanemaid ja uuemaid raamatuid, mis kajastavad Eesti vaimu ja ajalugu, baltika osakonna roll on konkreetsete teoste ja temaatilise kirjanduse leidmine ja valimine kataloogidest, nimestike koostamine ning trükiste väljaotsimine ja kõige ilusamate eksemplaride valimine.

Jätkus baltika osakonna koostööprojekt ka TLÜ humanitaarteaduste instituudi dotsendi Merike Ristikiviga, kes soovib tutvustada ladina keelt õppivatele üliõpilastele võimalikult vanu, ilusaid ja haruldasi Rooma autorite teoste väljaandeid.

6. aprillil 2017 avati teadusraamatukogu I korrusel Vanaraamatu Keskuse muuseumituba. Ruumi seintel olevatele riiulitele on välja pandud omaaegse Narva Suurgildi ja Narva linnavalitsuse kogudesse kuulunud raamatud. Otseselt

raamatukogu ajalooga on seotud seni varukogus paiknenud trükised, mis pärinevad Eestimaa Kirjanduse Ühingu Lugemisühingu ning Kunsti ja kirjanduse sektsiooni kogudest. Klaasvitriinidesse on paigutatud haruldased Eestis trükitud ja eestikeelsed väljaanded ning köitekunstpärlid nii siit- kui sealtpoolt piiri. Lisaks on väljas Tallinna Oleviste raamatukogust pärinevad haruldused ning inkunaablid. Näituse koostasid ja kujundasid **Heli Vahing**, **Kaja Tiisel** ja **Rene Haljasmäe**. Muuseumitoa valgustuse vahetamist toetas Eesti Kultuurkapital.

2018. AASTAL KAVANDATAKSE

- Jätkata vanaraamatu keskuse üritustesarju „Uurija baltika lugemissaalis“ ja „Baltika kogude tutvustus“;
- hankida ja arendada välja laenutus/tagastuskapp;
- arendada välja teavikute inventeerimistarkvara;
- tõhustada digiteerimiskeskuse tööd.

6. TUGITEENUSED

6.1 Kommunikatsioon ja turundustegevus

2017. aastal lahkus töölt arenduse ja kommunikatsioonijuht ning nimetatud ametikoht kaotati. Kommunikatsiooni ja turundusega jätkasid tööd suhtekorraldaja ning teaduse- ja kommunikatsiooni peaspetsialist.

Sündmused

Oktoobri alguses korraldati baltika lugemissaalis Eesti ja Saksa teadlaste kahepäevane August von Kotzebue tegevusele pühendatud rahvusvaheline konverents „Kotzebue-kõnelused VI“.

Oktoobri viimasel täisnädalal korraldati üritusi üleriigiliste raamatukogupäevade raames. Nädala alguses peideti teadusraamatukogu, õpikeskuse ning filmi- ja meediaraamatukogu riiulitele raamatute vahele kokku 9 „kuldset piletit“, mille leidjale oli ette nähtud raamatukogupoolne kingitus. 24.–27. oktoobril toimusid viivisevabad päevad uudse kampaaniana, kus lugeja viivis kustutati vaid juhul, kui ta annetas raamatukogule raamatu. Annetada sai 2000. aastatel ilmunud õppe- ja teadustöök vajalikku kirjandust. Raamatu sai tuua teadusraamatukogu, õpikeskuse või filmi- ja meediaraamatukogu teenindusletti. Kolmapäeval, 25. oktoobril toimus kõitepäev, kus **Rene Haljasmäe** tutvustas baltika kogude kõiteuunikume ja hiljem õpetas tegema raamatute säilituskõidet. Päeva lõpetas Tulvi Turo loeng bütsantsi kõitest.

2017. aastal korraldati koostöös Üliõpilaskonnaga õpikeskuses ööraamatukogu kahel korral: 8.–12. mail ning 18.–21. detsembril. Õpikeskus oli avatud kella 23ni ja eesmärgiks oli pakkuda tudengile võimalust valmistuda lähenevaks eksamisessiooniks. Ööraamatukogu külastas mõlemal perioodil üle kahe saja inimese. Ürituse korraldamist toetasid Löffbergs, SAKU ja Sense.

Raamatukogu külastasid Baden-Württembergi teaduse-, kultuuri- ja kunstide riigisekretär Petra Olschowski, Saksa Liitvabariigi suursaadik Christoph Eichhorn ning Austria suursaadik Doris Danler, kellele tutvustati lisaks teadusraamatukogule detsilsemalt ka digiteerimiskeskust, baltika kogusid ja Vanaraamatu keskuse muuseumituba.

Väliskommunikatsioon

Jätkati edukat koostööd Tallinna Ülikooli turundus- ja kommunikatsiooniosakonnaga ning üliõpilaskonnaga. Iganädalasel avaldati ülikooli töötajate ja tudengite infokirjades teateid raamatukogu uudiste kohta.

2018. aasta suur mustvalge seinakalender „Tallinna noored korstnapühkijad“ valmis teaduse ja kommunikatsiooni peaspetsialisti **Harry Liivranna** eestvedamisel. Fotode autor on Eestis töötav belgia fotograaf Nicolas Bouvy, kelle vastavateemaline fotonäitus toimus 2017. aastal raamatukogu galeriis ning kelle fotod kuuluvad ka raamatukogu fondi. Kakskeelse kalendri koostas ja essee kirjutas Harry Liivrand, kujundas Rene Haljasmäe, tõlkis Riina Kindlam.

Peamised infokanalid veebis olid raamatukogu kodulehekülg ja Facebooki leht. Kodulehele koostati aasta jooksul 65 eesti- ja 36 ingliskeelset uudist. Facebookis postitati 117 teadet, aasta lõpus oli raamatukogu profiili jälgijaid 1606.

Kõikide raamatukogu näituste, konverentside ja visiitide pressiteated saadeti regulaarselt eesti meediale, kõik üritused said erinevates meediakanalites korralikult käsitlust, sh ETV kultuuriuudised, saade OP, Tallinna Televisioon, Vikerraadio, Klassikaraadio, Postimees, Päevaleht, KesKus, Pulss, Pealinn, Linnaleht, BNS. Mitmest galerii näitusest ilmusid ajakirjanduses lisaks uudistele ka arvustused.

Sisekommunikatsioon

Raamatukogu töötajad tähistasid üheskoos traditsiooniliselt raamatukogu sünnipäeva ning jõulusid. Sünnipäeva puhul avati teadusraamatukogus Vanaraamatu keskuse muuseumituba. Suvel käidi ekskursioonil Tallinna Ülikoolis BFMi ruumides, loodus- ja terviseteaduste instituudi laborites ning ülikooli muuseumis.

Raamatukogusisest teavet jagati töötajatele jätkuvalt peamiselt infolehe ning meililistide kaudu.

2018. AASTAL KAVANDATAKSE

- Jätkata traditsioonilisi raamatukogusiseseid üritusi;
- jätkata baltika kogu tutvustava aastakalendri väljaandmist;
- jätkata raamatukogu maine kujundamist artiklite, uudiste, sündmuste ja otsesuhtluse abil;
- jätkata Facebookis raamatukogu teadete ja sündmuste teavitamist;
- jätkata aktiivselt näituste korraldamist.

6.2 Haldusteenistus

2017. aastal renoveeriti baltika kogude hoidlas elektrisüsteemid. Remonditi elektrienergiajaotusseadme ja veepumpade ruumid, väiksemaid remonditöid teostati 3. korruse lugemissaalis ja hoidlas. Alustati paremate valgustingimuste loomega lugemissaalides ning remondi- ja sisekujundustöödega fuajees. Raamatukogu külastajate paremaks teenindamiseks paigaldati infolett koos tehniliste süsteemidega fuajees uude asukohta. Jooksvalt viidi läbi erinevad hooldus- ja remonditööd, korraldati raamatute transport ning kindlustati posti-, kantselei ja paljundusalaste teenuste toimimine.

2018. AASTAL KAVANDATAKSE

- Jätkata Päästeameti ettekirjutustele vastavalt tuleohutuse, elektri- ja sidesüsteemide täiustamist;
- jätkata elektrosüsteemide renoveerimist;
- täiustada raamatukogu valve- ja turvasüsteeme;
- jätkata remonditöid töötajate tööruumides ning fuajees.

6.3 Infotehnoloogia teenistus

Raamatukogu haldusalas on 6 serverit, 8 virtuaalserverit, 195 lauaarvutit ja 23 printerit, nendest lugejatele 109 arvutit ning töötajatele 86. Jätkus koostöö Print In City'ga (endine Overall), mille iseteeninduslike printer-koopiamasinatega on lugejatel võimalik teha koopiaid ja väljatrükke.

2017. aastal jätkati arvutite jõudluse uuendamist, 15 arvutil vahetati välja HDD kõvaketas SSD väikmälu kõvaketta vastu. Serveritele lisati täiendav toiteallikas Eaton 9PX 11000 UPS. Teadusraamatukogu fuajeesse paigaldati täiendav RFID vastuvõtjaga turvavärav, infoletti paigaldati uus multifunktsionaalne printer, vahetati välja teenindusosakonnas kasutatavad ribakoodilugerid uute vastu.

Täiustati raamatukogu traadita interneti leviala raamatukogu seminariruumides ja lugemissaalides. Võeti kasutusele turvalisem, stabiilsem ja kiirem VPN (Virtual Private Network) ühendus kasutamaks raamatukogu süsteemi väljastpoolt maja. Paremaks lugejate ja töötajate arvutite haldamiseks uuendati kaughaldustarkvara TeamViewer, arvutite tarkvarakoopiate ja kloonimise jaoks soetati Acronis True Image tarkvara.

Arendati Ektaco läbipääsusüsteemi baasprogrammi Argos Commander tarkvara ja riistvara, andmebaas liidestati Sierra andmebaasiga. Loodi Windows teenusprogramm Sierra Importer, mille funktsiooniks on raamatukogu Sierra SQL andmebaasist uute lugejakirjete tõmbamine ja lisamine Argose andmebaasi. Rakendus võtab seadistatud intervalli tagant ühendust Sierra SQL andmebaasiga ning uute kirjete leidmisel salvestab need Argose baasi. Arenduse toimimiseks vahetati mõlema õhtuse saali uste ID-kaardilugejate kontrolleri protsessori. Antud lahendus tagab olemasolevatele ja uutele lugejatele kiirema sissepääsu õhtustesse saalidesse väljaspool raamatukogu lahtiolekuaega ID-kaardiga.

2018. AASTAL KAVANDATAKSE

- Uuendada ja täiendada raamatukogu arvutiparki;
- võtta kasutusele uus kodulehe kujundus;
- vahetada välja ruumide reserveerimise süsteem;
- võtta kasutusele 24h laenutuskapp;
- arendada välja teavikute inventeerimistarkvara;
- paigaldada baltika lugemisaali sissepääsu juurde lugejakiired külustusstaatika kogumiseks;
- uuendada esitlustehnika;
- parandada raamatukogu WiFi-võrku ja selle turvalisust;
- täiendada VI korruse serveriruumi võrgukapp UPS toiteallikaga;
- koostöös haldusteenistusega uuendada valvekaamerate süsteem;
- uuendada telerite halduspaneel;
- jätkata kasutajate registreerimise ja autentimise süsteemi (KRAS) arendamist, et lugejad saaksid ka oma andmeid ja lugejakaarti pikendada veebipõhiselt.

6.4 Digiteerimiskeskus

2017. aastal digiteeriti üle 2 563 800 lehekülje, millest tellimustöödena tehti kokku 22 432 lehekülge. Aasta lõpus oli ETERAst leitav 2 215 984 lehekülje materjali.

Hooldati ja rekaliibreeriti V-kujuline digiteerimisseade scanVpage ja täisautomaatne digiteerimisseade DL3003, millest viimasel vahetati välja kõik kõvakettad ning 100 Mbit switch asendati 1 Gbit. Hangiti kaks 8 TB välist kõvaketast digiteeritud tööde üleandmiseks, ETERA jaoks hangiti aasta lõpus lihthankega kaks uut serverit.

Digiteeritud materjalide järeltöötluseks kasutatavale CCS docWorks tarkvarale lisati funktsioon, mis tekitab automaatselt fotode ja postkaartide järeltöötlusel lisaks TIFF

failidele ka väiksema mahuga JPEG failid. Seadistati ümber CCS järeltötluse protsessid, mis elimineerivad nüüdsest aeganõudvamate etappides mitmeid serveris tekkivaid probleeme. Hangiti ETERA keskkonna käigushoidmiseks teavikute hõlmamise, otsimise ja esitlemise piiramatu mahulitsents ning tehniline tugi ja hooldusteenus üheks aastaks koos iga-aastaselt pikeneva lepinguga.

Algasid läbirääkimised ETERA ning URKUNDi plagiadituvastussüsteemi vaheliseks liidestuse teostamiseks. Uuendati ETERA logo ning tutvustavaid materjale.

2018. AASTAL KAVANDATAKSE

- Hankida uus lauaskanner fotode skanneerimiseks 24 ja 48bit;
- uuendada järeltötluse riist- ja tarkvara;
- paigaldada 2017. aasta lõpus hangitud uued serverid ning uus MediaINFO tarkvara;
- hankida 10Gb/s switch ETERA serverite jaoks;
- indekseerida ETERA URKUNDiga liidestamiseks;
- luua uus lõputööde üleslaadimise vorm;
- korraldada koolitused raamatukogu ja TLÜ töötajatele;
- tööle rakendada ETERAs ID-kaardi, Mobiil-ID, SmartID, TAAT ja ESTERiga autentimine.

LISAD

TLÜ AR näitarvud

1. TLÜ AR kasutuskogu

Jrk . nr	Trükise laad	Arvestus-ühik	Kogu seis 31.12.2015	Kogu seis 31.12.2016	Täiendamine	Kustutamine	Kogu seis 31.12.2017
1.1.	Raamatud	köide	2 273 308	2 250 336	10 172	11 036	2 249 472
1.2.	Jadaväljaanded	äu	249 047	250 056	2064	681	251 439
	sh ajalehed	aastak	19 569	20 086	432	681	19 837
	sh ajakirjad	aastak.	97 502	97 379	947	0	98 326
	sh jätkväljaanded	eks	131 976	132 586	685	0	133 276
1.3.	Tehnika erilaadid	eks	1571	1574	0	0	1574
1.4.	Kaardiväljaanded	eks	7631	7863	120	0	7983
1.5.	Noodiväljaanded	eks	12 483	12 595	45	0	12 640
1.6.	Graafikateavikud	eks	21 734	21 734	0	0	21 734
1.7.	Käsikirjad ja arhivaalid	köide	12 365	11 407	5	0	11 412
1.8.	Muud teavikud	eks	51 671	51 981	285	0	52 266
	Kokku paberil		2 629 810	2 607 546	12 691	11 717	2 608 520
1.9.	Auvised (sisu järgi)	eks	5588	5792	189	18	5963
	sh audiaalteavikud	eks	2227	2231	13	0	2244
	sh visuaalteavikud	eks	1278	1477	162	0	1639
	sh kombin. auviseid	eks	2083	2084	14	18	2080
1.1	Elektroonilised teavikud (kandja järgi)	eks	2663	2663	0	0	2663
0.	sh kompaktkettad	eks	2110	2110	0	0	2110
	sh disketid	eks	493	493	0	0	493
1.1	Mikrovormid	eks	14 890	14 890	0	1163	13 727
1.	sh mikrokaardid	eks	83	83	0	0	83
	sh mikrofilmid	eks	14 807	14 807	0	1163	13 644
	Muud laadid kokku		23 141	23 345	189	1181	22 353
	Kasutuskogud kokku		2 652 951	2 630 891	12 880	12 898	2 630 873

2. TLÜ AR elektrooniline kogu

Jrk-nr	Näitaja	Arvestusüksus	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
2.1.	TLÜ AR andmebaasid kokku	nimetus	15	15	15
		kirjeid	234 539	257 213	266 926
2.1.1.	Bibliograafilised andmebaasid	nimetusi	13	13	13
2.1.2.	Isikuloolised andmebaasid	nimetusi	2	2	2
2.1.3.	TLÜ AR andmebaasidest sidusandmebaase	nimetusi	15	15	15
Jrk-nr.	Näitaja	Arvestusüksus			
2.2.	Litsentseeritud andmebaasid lugejatele	nimetusi	48	69*	62
	sh Eesti	nimetusi	0	0	0
	sh välismaised	nimetusi	48	69	62
2.3.	Kaugjuurdepääsuga elektroonilised jadaväljaanded	nimetusi	55 500	55 500	55 500
2.4.	E-raamatud	nimetusi	142 820	155 090	160 000
2.5.	Litsentseeritud andmebaasid sisetöök	nimetusi	2	2	2

* Alates 2016. aastast arvestatakse juurde ka tasulistele kaasa tulevad tasuta andmebaasid.

3. Elektronkataloog

Jrk-nr	Näitaja	Arvestusüksus	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
3.1.	Bibliokirjete tegemine	nimetusi	8330	10 319	8145
	sh uusi ja täiendatud	nimetusi	3546	6827	4600
	sh rekataloogitud	nimetusi	4784	2463	3545
Jrk-nr.	Näitaja	Arvestusüksus			
3.2.	Eksemplarikirjeid	eks	30 751	16 528	11 541
	sh uusi ja täiendatud	eks	27 644	14 212	6532
	sh rekataloogitud	eks	3107	2316	4709
Jrk-nr.	Näitaja	Arvestusüksus			
3.3.	Kasutuskogu kokku	eks	2 652 951	2 630 891	2 630 873

	Kasutuskogust e-kataloogis	eks	1 119 524	1 103 419	1 110 470
	Kasutuskogust e-kataloogis	%	42,2	41,9	42,2

4. Raamatukogu kasutamine

Jrk-nr	Näitaja	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
4.1.	Lugejaid aruandeaastal	45 992	44 664	43 428
	sh aasta jooksul reg. uusi lugejaid	3586	2995	3117
4.2.	Külastusi	205 318	209 638	218 312
4.3.	Virtuaalkülastusi	240 344	194 956	152 508
4.4.	Laenutusi (sh pikendusi)	248 247	236 559	209 292
	sh hoidlast koju	157 061	142 074	128 763
	sh avariilult koju	84 918	83 679	73 946
	sh hoidlast kohalkasutuseks	6268	5775	6583
4.5.	Andmebaaside kasutamine (sisseostetud)			
	sh sessioone	313 072	321 638**	327 273
	sh otsinguid	13 155 918	14 617 282	334 294
	sh täistekste	366 424	287 952**	293 559
	referaate	162 182	124 393**	109 830
4.6.	Päringud (suuline, e-post, telefon)	21 420	19 012	20 594
	sh elektrooniliselt	816	845	518
	sh teema	1869	2384	3092
	sh fakti	2753	2148	1775
	sh leidumus	15 905	13 563	15 223
	sh bibliograafiline	101	28	112
4.7.	Kasutajakoolitusi kokku	165	147	230
	osalenud inimeste arv	2582	3342	2868
	tundide arv	201	176	201
4.8.	RVLi abonendid			
4.7.1	saabunud tellimusi	519	369	216
4.7.2	täidetud tellimusi	508	368	215

4.7.3	tellitud teistelt raamatukogudelt	365	249	440
4.7.4	saadud teistelt raamatukogudelt	313	238	440
4.9.	Teeninduspunktid			
	Teeninduspunkte peamajas	7	5	5
	Välis teeninduspunkte	3	5	3
4.9.1	lugemissaale	16	17	15
4.9.2	kasutajakohti	328	377	367
4.9.3	kasutajate arvutikohti	97	113	109
4.9.4	personali arvutitöökohti	92	95	86
4.9.5	arvutitöökohti kokku	189	208	195

** Sisseostetud andmebaaside statistika võtmise meetod uuenes 2016. aastal ning sellest tulenevalt on parema võrdluse saamiseks muudetud ka 2016. aasta arvud.

5. Ennistamine ja köitmine

Jrk-nr	Näitaja	Arvestusüksus	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
5.1.	Ennistatud/ restaureeritud				
	paberit	leht	1160	159	477
	köiteid	eks	28	8	2
5.2.	Paberit konserveeritud	leht	2955	2058	3449
5.3.	Trükiseid puhastatud	lm	4624	4952	4001
5.4.	Raamatuid köidetud	eks	582	626	661
5.5.	Raamatuid kiletatud	eks	183	299	284
5.6.	Puhastatud ja kontrollitud trükiseid leht-lehelt	eks	1847	2682	2153
5.7.	Desinfitseeritud trükiseid	eks	2	14	3
5.8.	Ümbrised	eks	1586	1381	1354

6. Personal

Jrk-nr	Näitaja	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
6.1.	Ametis töötajaid kokku	112	104	91
	sh raamatukoguhoidjaid	66	60	59
	sh kvalifitseeritud spetsialiste	21	21	22
	sh teisi töötajaid	25	23	10

6.2. Koosseisulisi ametikohti	94,65	86,7	80,7
sh raamatukoguhoidjaid	58,35	51,15	51,6
sh kvalifitseeritud spetsialiste	19,65	20,5	20,85
sh teisi töötajaid	16,65	15,05	8,25
6.3. Raamatukoguhoidjaid hariduse järgi			
sh kõrgharidusega	80	56	59
neist raamatukogundusliku kõrgharidusega	41	35	34
neist rakenduskõrgharidusega	1	1	0
sh keskharidusega	7	3	5

7. Raamatukogu põrandapind

Jrk-nr	Näitaja	Arvestus-üksus	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
7.1.	Raamatukogu põrandapind (teadus+õppe)	m ²	11 699,1	11 699,1	11 699,1

8. Eelarve

TULUD	
1. Tulud õppetegevusest	
1.1. Tegevustoetus/ tasuta kõrgharidus	0
1.2. Õppeteenustasud	0
1.3. Avatud ülikooli õppeteenustasud	0
1.4. Muud tulud õppetegevusest	0
Kokku tulud õppetegevusest	0
2. Tulud teadus- ja arendustegevusest	
2.1. Institutsionaalsed uurimistoetused ja sihtfinantseeritavad teadusteemad	0
2.2. ETAGi personaalsed uurimistoetused ja grantid	0
2.3. Infrastruktuurikulude sihtfinantseerimine	0
2.4. Baasfinantseerimine	-6 158
2.5. Eestisesed teadus- ja arenduslepingud	0
2.6. Välislepingud- ja grantid	0
2.7. Muu teadus- ja arendustegevus	0
Kokku tulud teadus- ja arendustegevusest	-6 158
3. Muud tulud	
3.1. Üüri- ja renditulud	-29 700*

3.2. Intressitulud	0
3.3. Muud tulud	-20 900*
Kokku muud tulud	-50 600
4. Sihtotstarbelised eraldised	
4.1. Emeriitprofessorite ja- dotsentide tasud	0
4.2. Õpetajakoolitus	0
4.3. Ülikoolide raamatukogud	-573 997
4.4. Nooremteaduri töötasu	0
4.5. TLÜ arhiivimuuseumi tegevustoetus	0
4.6. Kõrgkoolide väikeste humanitaarerialade toetamine	0
4.7. Doktoranditoetuse maht	0
4.8. Õppelaenu	0
4.9. Õppetoetused	0
4.10. TLÜ Raamatukogu teadusinformatsiooni finantseerimine	-323 674
4.11. Doktoriõppe tulemustasu	0
Kokku tegevustoetuse sihtotstarbelised eraldised	-897 671
5. Tulud/kulud tasaarvlemisest	
5.1. Teadus- ja arendusprojektide omafinantseering	0
5.2. Muud tulud ja kulud tasaarvlemisest	0
Kokku tulud/kulud tasaarvlemisest	0
6. Tulud keskkassast	-700 000
TULUD KOKKU	-1 654 429

KULUD	
1. Tööjõukulud	1 050 287
1.1. Põhipalk ja puhkusetasud	784 970
1.2. Lisatasud	0
1.3. Töövõtulepingud	0
1.4. Praktikatasud	0
1.5. Maksud	265 317
2. Erisoodustused	10 968
3. Bürookulud	24 000
4. Uurimis- ja arendustööd	0
5. Lähetuskulud	9 600
6. Koolituskulud	2 400
7. Kinnistute ja hoonete kulud	129 600
8. Sõidukite majandamiskulud	10 000
9. IT majandamiskulud	26 000
10. Inventari majandamiskulud	6 000
11. Töömashinate majandamiskulud	0
12. Tervishoiuteenused	500
13. Teavikud ja kunstiesemed	323 674
14. Õppevahendite ja koolituskulud	0
15. Kommunikatsiooni kulud	4 800

16. Muud mitmesugused majanduskulud	2 400
17. Maksukulud	37 400
18. Muud ärikulud	0
19. Amortisatsioonikulu	0
20. Intressitulud/kulud	0
21. Põhivara (ost)	0
22. Toetused	0
23. Finantseerimine	16 800
KULUD KOKKU	1 654 429

* prognoos

LISA 1. TLÜ AR TÖÖTAJATE PUBLIKATSIOONID

Frei, Lauri; Haljasmäe, Rene. Põneva ajaloo ja omanikuga sõnastik. *Delfi Forte* (14.06.2017) <http://forte.delfi.ee/news/ajalugu/poneva-ajaloo-ja-omanikuga-sonastik?id=78548267>

Kolk, Kaspar. „Vana Tallinna raamatukogu“ kolm allikat: komplekteerimisest 16. sajandil. *Tuna*, 3, 10–29.

Kollist, Andres. Õiglane infoühiskond, teadus ja eestlus. *Postimees* (16.12.2017) <https://arvamus.postimees.ee/4343291/andres-kollist-oiglane-infouhiskond-teadus-ja-estlus>

Kollist, Andres. Kes häbeneb Peterburi 1917. aasta 8. aprilli suurmeeleavaldust, kes Balti ketti? *Postimees* (08.04.2017) <https://arvamus.postimees.ee/4073761/andres-kollist-kes-habeneb-peterburi-1917-aasta-8-aprilli-suurmeeleavaldust-kes-balti-ketti>

Košenina, Alexander; **Liivrand, Harry**; Pappel, Kristel (Toim.). *August von Kotzebue: ein streitbarer und umstrittener Autor*. Hannover: Wehrhahn Verlag

Schultz, Carolina; Mandre, Sigrid. Kuidas otsida edukalt infot koolitööks? *Delfi Noorte Hääl* (25.05.2017) <http://noortehaal.delfi.ee/news/tarkeluviiis/kuidas-otsida-edukalt-infot-koolitooks?id=78232070>

Teder, Tambet. Kaheksa nippi, kuidas ära tunda valeuudiseid. *Delfi Ärileht* (30.06.2017) <http://arileht.delfi.ee/news/turundus/kaheksa-nippi-kuidas-ara-tunda-valeuudiseid?id=78734726>

Tõnisson, Jaana. Kohtun kallimaga raamatukogus. *Delfi Noorte hääl* (30.06.2017) <http://noortehaal.delfi.ee/news/tarkeluviiis/kohtun-kallimaga-raamatukogus?id=78722990>

LISA 2. TLÜ AR TÖÖTAJATE ETTEKANDED JA LOENGUD

- Haljasmäe, Rene.** Sajand eesti tööstuslikku nahkehistööd – 28.03.2017 näituse vestlusring TLÜAR galeriis
- Haljasmäe, Rene.** Sajand eesti tööstuslikku nahkehistööd – 04.04.2017 näituse tutvustus
- Haljasmäe, Rene.** Eesti trüki- ja köitekunsti pärlid – 20.05.2017 näituse tutvustus muuseumitööl
- Haljasmäe, Rene.** Köiteprojekt – 05.–20.09.2017 loengusari Eesti Kunstiakadeemia nahakunsti tudengitele
- Haljasmäe, Rene.** Eesti trüki- ja köitekunsti pärlid – 20.09.2017 loeng Eesti Kunstiakadeemia nahakunsti tudengitele
- Haljasmäe, Rene; Tiisel, Kaja.** Baltikaosakonna ajalugu ja kogud, säilitustöökoda – 13.10.2017 Koolimuuseumide kuraatorite nõupäeval osalejatele
- Haljasmäe, Rene.** Akadeemilise raamatukogu köiteuunikumid – 25.10.2017 esitlus Köitepäeval
- Haljasmäe, Rene.** Säilitusköide – 25.10.2017 töötuba Köitepäeval
- Haljasmäe, Rene.** Eesti trüki- ja köitekunsti pärlid – 17. ja 28.11.2017 näitusetutvustus EKA restaureerimistudengitele
- Haljasmäe, Rene.** Materjalid- ja konserveerimistehnikad: Paber ja nahk – 08.–29.11.2017 loengusari Eesti Kunstiakadeemia muinsuskaitse- ja konserveerimistudengitele
- Haljasmäe, Rene.** Isiknäitus – 01.11–22.12. “Eesti Nahakunst 1917–2017. 100 aastat professionaalset nahakunsti Eestis” raames
- Kirsimäe, Heila; Kruus, Aurika.** Kataloogimine – kevadsemestril loeng TLÜ üliõpilastele
- Kondratjev, Peeter; Kruus, Aurika.** Sierra tutvustus – 18.04.2017 infoteaduste eriala rahvusvahelise hindamise raames hindamiskomisjonile
- Liivrand, Harry.** Reformatsioon ilma Eestita ehk ühe Saksa näituse kriitika – 20.10.2017 EMTA seminar „Kuidas meist said protestandid: reformatsioonikultuuri levik Eestis“
- Tiisel, Kaja.** Baltikaosakonna ajalugu ja kogud, haruldasemaid raamatuid – 14.02.2017 loeng Eesti Pedagoogika Arhiivmuuseumi töötajatele
- Tiisel, Kaja.** Vanaraamatu keskuse muuseumitoa väljapaneku – 06.04.2017 tutvustus raamatukogu töötajatele
- Tiisel, Kaja.** Vanaraamatu keskus muuseumituba, rariteetid, Eesti ja baltikaosakonna ajalugu – 28.04.2017 tutvustus Saksamaa LV Baden-Württembergi liidumaa teaduse ja kunstide minister Petra Olschowski’le ning tema saatjaskonnale

Tiisel, Kaja. Rooma autorite teosed baltika kogus, vanimaid ja haruldasemaid raamatuid – 12.09.2017 kaks loengut (4 akadeemilist tundi) TLÜ humanitaarteaduste instituudi ladina keelt õppivatele tudengitele

Tiisel, Kaja. Baltikaosakonna ajalugu ja muuseumitoa väljapanek – 13.10.2017 tutvustus EPAM'i korraldatud koolimuuseumide juhtide nõupäeval osalejatele

Tõnisson, Jaana. Raamatukogud ja heategevus – 10.08.2017 ERÜ noorteklubi suveseminar „BibliCamp 4“

LISA 3. TLÜ AR TÖÖTAJATE OSAVÖTT TÄIENDKOOLITUSTEST JA ERIALAÜRITUSTEST

Jaanuar

5.01 TLÜ turundus- ja kommunikatsioonivõrgustiku tekstide koostamise koolitus, Kuke talu – Jaana Tõnisson

31.01 ProQuesti uuenduste esitlus õpikeskuses – Sigrid Mandre, Hendrik Saadi

Veebruar

6.02 ERÜ noorteklubi talveseminar „Õppimine ja õpetamine raamatukogus“, TLÜ AR – Piret Jõesaar, Jaana Tõnisson

16.02 Sirje Kriisa näitus „Kolmas elu” – Rene Haljasmäe, Ene Tammer

18.02 Näitus „Eesti nahakunst 100” – Rene Haljasmäe, Ene Tammer

18.02 Näitus „Sajajoon“, Vabaduse galerii – Ene Tammer

28.02 ERÜ kõne- ja aastakoosolek, Eesti Rahvusraamatukogu – Tiiu Illipe, Eve Siirman, Heli Sirotkin, Tiina Soopa, Jaana Tõnisson

Märts

1.03 Statistikaameti teabepäev, Nordic Hotel Forum – Milvi Hõim

2.03 E-õppe töötuba: veebiseminarid õppetöös – Sigrid Mandre

2.03 Eesti retrospektiivse rahvusbibliograafia köidete „Eesti raamat välismaal 1944–2010“ esitlus – Aita Jõulu, Mai Luht, Kaja Tiisel

6.–29.03 Online kursus „Diploma in Photoshop“ – Jaana Tõnisson

9.03 BeWise loeng „Teenindus on mäng inimeste vahel ehk kuidas „teenindada“ teenindajat?“ (Tiina Tšatsua), Estonian Business School – Jaana Tõnisson

14.03 Emakeelepäeva seminar, Rahvusraamatukogu – Milvi Hõim, Marina Karis

22.03 Köitenäitus „Põrgu”, Tallinna Kaubamaja – Ene Tammer

29.03 BeWise loeng „Väärtused, hoiakud, suhtumine – kuidas tööturul ellu jääda?“ (Merle Liisu Lindma), Tallinna tehnikaülikool – Jaana Tõnisson

29.03 Raamatu „August von Kotzebue im estnisch-deutschen Dialog“ esitlus ja vastuvõtt Saksamaa LV suursaadiku C. Eichhorni residentsis – Kairit Kaur, Kaja Tiisel

Aprill

5.04 BeWise loeng „Positiivsuse dividendid“ (Alar Ojastu), Tallinna Tehnikaülikool – Jaana Tõnisson

6.04 Kirjandusfoorum „Kui lugeda on raske“, Rahvusraamatukogu – Carolina Schultz

17.04 BeWise loeng „Kuidas arendada oma avaliku esinemise oskuseid?“ (Jaanus Kangur), Tallinna Tehnikaülikool – Jaana Tõnisson

20.04 Seminar „Open Research Data – the FAIRest Data is the Future of Science“, Tallinna Tehnikaülikool – Sigrid Mandre

21.04 Baltika stipendiaadi PhD Dominik Gutmeyri loeng „Etnograafilis-antropoloogiline fotograafia. Vene vaade Kaukasusele“ – Rene Haljasmäe, Aita Jõulu, Kairit Kaur, Anton Küünal, Kaja Tiisel

Mai

3.05 EBSCO Lunch & Learn, OpenAthens, Tallinna Tehnikaülikool – Elo Lindström, Sigrid Mandre, Hendrik Saadi, Carolina Schultz, Tiina Soopa

3.05 Eesti IUG 2017 I osa, Tallinna Tehnikakõrgkool – Piret Jõesaar

5.05 ERÜ noorteklubi aastakoosolek – Piret Jõesaar, Jaana Tõnisson

11.–12.05 ERÜ Vanaraamatu toimkonna seminar Tartus koos Ajalooarhiivi Noora hoone, Trüki- ja paberimuuseumi ning ERM-i külastusega – Aita Jõulu, Kairit Kaur

11.–12.05 Rahvusvaheline seminar „Digital memory“, Rahvusraamatukogu – Rene Haljasmäe

19.05 Seminar Open Research/Data, TLÜ – Sigrid Mandre

23.05 Kataloogijate päev, Rahvusraamatukogu – Reet Aguraiuja, Tiiu Illipe, Heila Kirsimäe, Aurika Kruus, Meelis Laur, Maire Sauerstein, Eve Siirman,

24.–27.05 Baltimaade konservaatorite XI triennaal, ERM – Rene Haljasmäe

25.05 BeWise loeng „Kas muuta iseennast või maailma?“ (Kaja Kallas) – Jaana Tõnisson

29.05 Kohtumine IEEE-ga, toodete tutvustus – Sigrid Mandre, Hendrik Saadi

29.–30.05 Eesti IUG 2017 II osa – Piret Jõesaar

31.05 Autoriõiguse koolitus, TLÜ – Sigrid Mandre

Juuni

2.–3.06 Konverents „Ruum luubis“ EKA Muinsuskaitse ja konserveerimise osakonna XVIII kevadkonverents Paide Kultuurikeskuses – Rene Haljasmäe

5.–9.06 ERÜ kogude toimkonna väljasõit Peterburi raamatukogudesse – Marina Karis

6.06 Näitus „Lend 2017“ Tartu Kõrgema Kunstikooli lõputööd galeriis „Noorus“ Tartus – Rene Haljasmäe

Juuli

5.–7.07 LIBER aastakonverents, Patra, Kreeka – Andres Kollist

21.–22.07 Baltic New Professionals Meeting, Cesise keskraamatukogu – Jaana Tõnisson

August

9.–11.08 ERÜ noorteklubi suveseminar BibliCamp, Rakvere – Piret Jõesaar, Jaana Tõnisson

19.–25.08 IFLA kongress, Wroclaw, Poola – Andres Kollist

27.08 Peeter Lauritsa koostatud fotonäitus “Kummardus Christian Ackermannile”
Tallinna toomkirikus – Rene Haljasmäe

29.–30.08 Eesti mäluasutuste suveseminar „Digitekkeline pärand ja osaluskuultuur“,
Pärnumaa – Andres Kollist

31.08 BFMi seminar, Kuke talu – Piret Remmelgas

September

6.09 TLÜ turundus- ja kommunikatsioonivõrgustiku koolitus, Nõmme Spordikeskus
– Jaana Tõnisson

6.09 Illu Erma näitus „Kaasteelised“, TTÜ Raamatukogus – Ene Tammer

7.09–21.12 TLÜ koolitus „Inglise keel B1.2“ – Aire Seppam

8.09 Selge sõnumi konverents, KUMU – Sigrid Mandre, Carolina Schultz

11.09 ERÜ kogude toimkonna väljasõit Viljandisse – Marina Karis, Elo Lindström,
Hendrik Saadi

12.09 ProQuesti uuenduste esitlus õpikeskuses – Elo Lindström, Sigrid Mandre, Piret
Remmelgas, Hendrik Saadi

14.–16.09 Rahvusvaheline teaduskonverents „Vahepealsed asjad? Materiaalsed ja
rituaalsed praktikad Läänemere regiooni 16. ja 17. sajandi luteriusu kirikutes“,
Niguliste muuseum – Rene Haljasmäe, Kairit Kaur

18.09 Kohtumine TÜ töötajatega TLÜAR-is, Sierra komplekteerimismooduli
tutvustamine – Elo Lindström, Hendrik Saadi

25.–29.09 Rahvusvaheline Ligatus Suveülikool 2017 „Vahemere idaosa
kõitekonstruktsioonide tuvastamine ja kirjeldamine“, Norwichi Katedraali
Raamatukogu – Rene Haljasmäe

Oktoober

5.10–9.11 Online kursus „Intro to Java: Functional Programming“ – Jaana Tõnisson

5.10 TLÜ koolitus „Excel'i põhikursus“ – Aire Seppam

5.10 Ülevaatenäitus konserveerimisest „In Brevi. Raamatukogu restaureerimiskeskus
50“, Rahvusraamatukogu – Rene Haljasmäe

6.10 Ivi Tafeli näitus „Õnne valem“ – Ene Tammer

5.10, 12.10, 9.11 Täiendkoolitus „Hea õpetamise seminar“, Kunstiakadeemia – Rene
Haljasmäe

6.10 Rahvusvaheline konverents „VI. Kotzebue-Gespräch – Kotzebue-kõnelused VI“
– Rene Haljasmäe, Aita Jõulu, Kairit Kaur, Mai Luht, Kaja Tiisel, Heli Vahing

9.10 Terminoloogiapäev, Rahvusraamatukogu – Marina Karis, Sigrid Mandre, Aivi
Sepp

10.10 Targalt Internetis: iseseisvalt läbitavad õpiobjektid – hindamine, piloteerimine – Kristi Mets-Alunurm

11.–12.10 konverents „Kujundades kultuuripärandi säilitamisformaate standardeid“, Eesti Rahvusraamatukogu – Andres Kollist

12.10 Jaana Päeva loeng „Naha tüübid ja pinnaviimistlused“, Kunstiakadeemia – Rene Haljasmäe

18.10 TLÜ koolitus „Ülikooli infokanalid ja andmebaasid II osa: õppeinfosüsteem ÕIS ja dokumendihalduskeskkond WebDesktop“ – Aire Seppam

19.–20.10 Seminar „Kuidas meist said protestandid: reformatsioonikultuuri levik Eestis“, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia – Rene Haljasmäe, Kairit Kaur

23.10 X teadus- ja erilaraamatukogu päev, Estonian Business School – Milvi Hõim, Piret Jõesaar, Aita Jõulu, Marina Karis, Heila Kirsimäe, Aurika Kruus, Marika Lepamets, Piret Remmelgas, Aivi Sepp, Eve Siirman

23.10 Webinar „Natural Sciences and Open Access“ – Sigrid Mandre

24.10 Webinar „Horizon 2020 and Open Data“ – Sigrid Mandre

24.10 Webinar „Getting Started with Social Media for Your Library“ – Jaana Tõnisson

25.10 Kõitepäev, TLÜ AR – Rene Haljasmäe, Aire Seppam, Ene Tammer, Jaana Tõnisson

26.10 Webinar „Legal Aspects of Open Access“ – Sigrid Mandre

26.10 Webinar „Humanities an Open Access“ – Sigrid Mandre

27.10 60 aastat kõrgharidusega klassiõpetajate ettevalmistust: juubelikonverents – Kristi Mets-Alunurm

30.10 Peep Ilmeti kõitenäitus „Ajast võetud – aega antud“, Tallinna Keskraamatukogu – Rene Haljasmäe, Ene Tammer

31.10 Ene Voore näitus „Sügisvärvid“ – Ene Tammer

November

1.11 Plagiaadituvastuskeskkonna URKUND koolitus – Piret Jõesaar, Sigrid Mandre, Kristi Mets-Alunurm, Piret Remmelgas, Carolina Schultz, Tambet Teder

3.11 Aleksander Sibula erialapäev „Autoriõigus ja digitaalne sisu raamatukogudes“, Tallinna Keskraamatukogu – Piret Jõesaar, Piret Remmelgas, Tambet Teder

10.–11.11 Konverents „Reformatsioon – tõlgendused ja tõlked“, Rahvusraamatukogu ja Tallinna Linnaarhiiv – Rene Haljasmäe

11.11 Näitus „Reformatsioon Tallinnas“, Linnaarhiiv – Rene Haljasmäe

21.11 Erasmus+ mobiilsusprogrammi tutvustus, TLÜ – Piret Jõesaar

22.11 Tulvi Turo loeng „Bütsantsi kõide“, Rahvusraamatukogu – Rene Haljasmäe

23.11 Evakuatsioonijuhtide koolitus Tallinna Ülikoolis – Piret Jõesaar, Sigrid Mandre, Kristi Mets-Alunurm, Piret Remmelgas, Carolina Schultz, Tambet Teder

28.11 Evakuatsioonijuhtide koolitus Tallinna Ülikoolis – Monika Laev

30.11 Webinar „Social Media Analytics: What to Measure and Why“ – Jaana Tõnisson

30.11 ERÜ kogude toimkonna seminar „Kirjanduskriitikast mäluasutuste kogude komplekteerimisel“, TTÜ – Marina Karis, Heila Kirsimäe, Aurika Kruus, Elo Lindström, Carolina Schultz

30.11 ERÜ koolitustoimkonna seminar „Uus kutsestandard ja koolituse arengud“, Rahvusraamatukogu – Sigrid Mandre

Detsember

4.12 Astra hoone praktiline evakuatsiooniõppus – Elisabeth Arder

6.12 Autoriõigused – Teose vaba kasutamine hariduslikel ja teaduslikel eesmärkidel kaasuste näitel, TLÜ – Piret Jõesaar, Sigrid Mandre, Tambet Teder

6.12 Näitusekülastused Ateneumis ja Kiasmas „Soome 100“ raames – Rene Haljasmäe

8.12 Baltika stipendiaatide loengud: PhD Iveta Leitane „Der ‘‘jüdische Text’’ in Livland: von Friedrich Menius bis Andres Uiibo“ ning PhD Michele Vangi „Daniel Chodowieckis Künstlerfahrt im Jahr 1773. Eine Präsentation von Archivmaterialien“ – Rene Haljasmäe, Aita Jõulu, Anton Küünal, Tiiu Riikoja, Kaja Tiisel

12.12 TLÜAR 2018. aasta kalendri esitlus – Rene Haljasmäe, Aita Jõulu, Kairit Kaur, Anton Küünal, Mai Luht, Tiiu Riikoja, Aire Seppam, Kaja Tiisel, Heli Vahing

19.12 Webinar „Going Deeper with Social Media“ – Jaana Tõnisson

LISA 4. NÄITUSED

Teadusraamatukogu galeriis

Aeg	Näitus
18.11.2016– 04.11.2017	Jüri Arraku juubelinäitus „Graafikat ja eksliibriseid ANKi ajast“
6.01–26.02	Kersti Karu keraamikanäitus „Figuur ja vorm“
3.03–18.05	„Sajand eesti tööstuslikku nahkehistööd“
26.05–17.09	Nicolas Bouvy fotonäitus „Teekond pilvedesse“
29.09–30.10	Veiko Tammjärve koomiksinäitus „Kratt“
03.11.2017– 05.01.2018	Metallikunstnike Liidu aastanäitus

Trepimademel ja baltika lugemissaalis

15.03–05.10	Hortus Librorum 39: Taska (baltika lugemissaal)
06.04– ...	Hortus Librorum 40: Vanaraamatu muuseumituba (ruumis 135)
12.04–01.07	Hortus Librorum 41: 100 aastat Eesti autonoomia väljakuulutamise (trepimademel ja II korruse galeriis)
06.10–22.12	Hortus Librorum 42: August von Kotzebue (baltika lugemissaalis)
06.10–22.12	Hortus Librorum 43: Illustreeritud botaanika-alased raamatud (trepimademel)

Teistes asukohtades

03.02–03.04	Tatjana Stomahhina maalinäitus „Teised ruumid“	II korruse galerii
01.04–26.04	„Unustatud asjad“	Õpikeskus
12.04–12.06	„100 aastat Eesti autonoomia väljakuulutamise“	II korruse galerii

LISA 5. OSALEMINE ERIALAORGANISATSIOONIDES

- Bibliotheca Baltica
- CERL (Euroopa Teadusraamatukogude Konsortsium)
- IFLA (Rahvusvaheline Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liit)
- LIBER (Euroopa Teadusraamatukogude Liit)
- HIBOLIRE (Põhja- ja Baltimaade raamatu-, raamatukogude ja lugemise ajaloo uurimise võrgustik) – R. Haljasmäe
- LoB (Language of Binding) võrgustik – R. Haljasmäe
- Teadusraamatukogude nõukogu – A. Kollist (esimees)
- ELNET konsortsium:
 - juhatus – A. Kollist
 - digiteerimise töörühm – P. Kondratjev
 - andmebaasi ISE töörühm – A. Kruus
 - E-varamu portaali töörühm – P. Kondratjev (töörühma juht), Hanno-Ivar Ilves
 - kataloogimise ja nimenormandmete töörühm – A. Kruus
 - liigitamise ja märksõnastamise töörühm – A. Kruus, A. Sepp
 - haldurite kogu – H. Sirotkin, R. Felding
 - teenuste töörühm – H. Sirotkin
 - ühishangete töörühm – Hendrik Saadi
 - statistika töörühm – J. Tõnisson
- Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing:
 - kogude toimkond – A. Iho, E. Lindström
 - koolituse toimkond – S. Mandre
 - revisjonikomisjon – A. Kraut
 - terminoloogiatoimkond – M. Karis
 - vanaraamatu toimkond – A. Sakova, A. Jõulu
 - noorteklubi – P. Jõesaar, T. Soopa, J. Tõnisson

Eesti Autorite Ühing – R. Haljasmäe

Eesti Goethe Selts – K. Kaur (kirjatoimetaja), A. Sakova

Eesti Kirjanduse Selts – A. Sakova, K. Kaur

Eesti Kunstnike Liit – R. Haljasmäe

Eesti Kõitekunstnike Ühendus – R. Haljasmäe (juhatuse liige)

Eesti Moekunstnike Ühendus – K. Kasesalu

Eesti Nahakunstnike Liit – R. Haljasmäe

Eesti Ungari Selts – Mai Luht

Estonia Selts – Mai Luht

MTÜ Baltic Heritage Network juhatus – A. Valmas

Rahvuskaaslaste programmi arhiivikomisjon – A. Valmas

Väliseesti arhiivide töörühm – A. Valmas